

9. 8. 2006

ID: 42314

Usnášeníschopnost členské schůze

Tvrdí-li žalobce, že členové ze schůze odcházeli a ze zápisu z členské schůze nelze dovodit, že jednotlivá usnesení byla přijata dostatečným počtem hlasů, je na družstvu, aby předložilo důkazy, že při hlasování o napadených usneseních byl na schůzi přes odchody jednotlivých členů přítomen takový počet členů, že schůze byla usnášeníschopná.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 967/2003, ze dne 8.6.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v v právní věci návrhu Ing. P. K., zastoupeného, advokátem, o neplatnost usnesení členské schůze B. D. K. D., zastoupeného, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 30 Cm 439/99, o dovolání navrhovatele, proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 4. června 2003, č.j. 14 Cmo 21/2003-112, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 4. června 2003, č.j. 14 Cmo 21/2003-112, se zrušuje a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Napadeným rozsudkem změnil odvolací soud rozsudek Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 19.6.2000, č.j. 30 Cm 439/99-24, ve vyhovujícím výroku ve věci samé tak, že zamítl návrh na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze B. D. K. D. (dále jen „družstvo“) konané dne 5.10.1999 (dále jen „členská schůze“) v bodu 6 - čerpání rozpočtu na rok 1999, v bodu 7 - návrh rozpočtu na rok 2000 a v bodu 8 - volba představenstva a kontrolní komise.

V odůvodnění svého usnesení odvolací soud uvedl, že Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 5.11.2002, č.j. 29 Odo 41/2002-101, zrušil předchozí rozsudek odvolacího soudu v projednávané věci v rozsahu, kterým tento soud zamítl návrh na prohlášení usnesení členské schůze žalovaného konané dne 5.10.1999 v bodech 6, 7 a 8 za neplatné a v závislém výroku o nákladech řízení a věc v uvedeném rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolací soud konstatoval, že důkazní břemeno ohledně tvrzení, že členská schůze nebyla schopna se usnášet, leží zásadně na žalobci, který tuto skutečnost tvrdil. V projednávané věci však družstvo porušilo svoji povinnost vyplývající z ustanovení § 241 odst. 1 písm. c) obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) zjišťovat při přijímání každého usnesení, resp. uvést do zápisu, zda je členská schůze usnášení schopná, popřípadě kolik hlasů bylo pro přijetí usnesení, kolik proti a kolik se zdrželo hlasování. Takové porušení sice nezakládá rozpor přijatého usnesení se zákonem, je však z něj nutno dovodit, že jestliže jím družstvo znemožnilo dovolateli vedení důkazu o jeho tvrzeních, dochází v jeho důsledku k přenosu důkazního břemene z navrhovatele na družstvo - v tom směru je právní posouzení věci odvolacím soudem nesprávné. V projednávané věci však dovolatel uplatnil, jak je patrné ze zápisu z členské schůze a jeho písemné námitky to, že členská schůze není usnášení schopná, pouze u bodů programu pod č. 6, 7 a 8, proto mohl Nejvyšší soud posuzovat tuto námitku pouze ve vztahu k těmto bodům programu.

Protože dovolací soud shledal rozsudek odvolacího soudu částečně nesprávným, podle ustanovení § 243b odst. 1 a 2 o. s. ř. jej v této části včetně závislého výroku o nákladech řízení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Rovněž při novém projednání odvolání odvolací soud dospěl k závěru, že je důvodné.

Podle rozsudku dovolacího soudu, jehož právní názor je podle ustanovení § 243d odst. 1 věta druhá občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) pro odvolací soud závazný, leží důkazní břemeno ohledně schopnosti se usnášet na sporné členské schůzi na žalovaném.

Soud prvního stupně vycházel ze zjištění, že členskou základnu družstva v době konání členské schůze tvořilo 145 členů. Podle prezenční listiny a plných mocí se členská schůze zúčastnilo 73 členů, a to buď osobně nebo prostřednictvím zástupce. „Ze schůze se nikdo neodhlásil“. Prezenční listina byla u předsedkyně družstva. Mandátová komise nekontrolovala odchody členů z jednacího sálu, členové odcházeli a následně zase přicházeli.

Výsledky hlasování („pro“, „proti“, zdržel se“) hlásila mandátová komise představenstvu. Komise nezjišťovala počet přítomných a nekontrolovala plné moci, vycházela z údajů, které byly na začátku schůze zjištěny a zaznamenány představenstvem. V zápisu z členské schůze je u jednotlivých přijímaných usnesení vždy uvedeno, kolik hlasů je pro (vždy to bylo více než polovina ze 73), kolik hlasů je proti a kolik se zdrželo hlasování uvedeno není. To platí s jedinou výjimkou - u dílčího rozhodnutí (k bodu 7 programu - návrh rozpočtu na rok 2000) - „vynechání dětského hřiště z plánu“ je uvedeno 33 hlasů pro, 2 hlasy proti, 16 se zdrželo hlasování. Podle stanov družstva jsou orgány družstva způsobilé se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů. Usnesení je přijato, hlasovala-li pro ně nadpoloviční většina přítomných.

Uvedená skutková zjištění učinil soud prvního stupně ze stanov družstva, prezenční listiny, zápisu z členské schůze a výpovědí předsedkyně družstva J. R. a členky mandátové komise Ing. D. T.

Odvolací soud uzavřel, že z uvedených skutkových zjištění vyplývá, že žalované družstvo prokázalo, že členská schůze byla - s výjimkou dílčího rozhodnutí o dětském hřišti - schopná se usnášet. Prezentovalo se 73 členů, nikdo se neodhlásil a případný pohyb členů v průběhu schůze neznamena, že schůze nebyla po celou dobu usnášení schopná. Odchod konkrétních členů ze schůze a jejich nepřítomnost při hlasování o jednotlivých usnesení nebyly prokázány a ani žalobcem tvrzeny. Jeho paušální tvrzení, že k takovým odchodům docházelo, nepostačuje, musel by takové členy označit a navrhnout k tomu důkazy, což se nestalo.

Z uvedeného vyplývá, že neplatné pro neschopnost členské schůze se usnášet bylo jen dílčí usnesení týkající se dětského hřiště. Ve výstupu z členské schůze se však samostatně neobjevuje. Je obsaženo v položce - členská schůze schvaluje - plán investic a rekonstrukcí. Podle zápisu z členské schůze je usnesení obsaženo pod bodem 7 - návrh rozpočtu na rok 2000. Pro bezvýznamnost tohoto dílčího usnesení, které nemá žádné právní následky, nemůže předmětný nedostatek vést k vyslovení neplatnosti usnesení, které se týká celého bodu 7 programu členské schůze.

Z uvedených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že napadaná usnesení nejsou neplatná, a proto rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítl.

Proti usnesení odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání. Co do přípustnosti dovolání odkázal na ustanovení § 238 odst. 1 písm. a), co do důvodů na ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř.

V dovolání uvedl, že vzhledem k tomu, že důkazní břemeno ohledně schopnosti usnášení napadené členské schůze leží na družstvu, je jeho povinností prokázat, že jednotlivá usnesení byla přijata potřebným počtem hlasů a že v době jejich přijetí byla členská schůze usnášení schopná. Poukazuje na usnesení, u kterého bylo v zápisu uvedeno, že 33 hlasů bylo pro, 2 proti a 16 se zdrželo hlasování. U tohoto usnesení nelze pouhým součtem hlasů dospět k závěru, že členská schůze byla usnášení schopná, a proto napadá paušalizovaný závěr, že „v případě přijetí usnesení členská schůze více než polovinou ze 73 hlasů postačuje na přiznání platnosti takového usnesení.“ Jestliže odvolací soud dovozuje, že bylo na žalobci, aby prokázal, kteří členové se konkrétně hlasování nezúčastnili, považuje žalobce za nesprávné posouzení důkazní povinnosti.

Dovolatel napadá i závěr odvolacího soudu týkající se dílčího usnesení k bodu 7 programu - vynechání dětského hřiště z plánu. U tohoto bodu i odvolací soud konstatoval, že hlasování bylo neplatné, uzavřel však, že s ohledem na bezvýznamnost usnesení nemůže jeho neplatnost vést k vyslovení neplatnosti usnesení týkajícího se celého bodu 7 programu členské schůze. Dovolatel dovozuje, že je-li minimálně část bodu 7 programu stížena „vadou neusnášení schopnosti“, měla tato vada vliv na celý bod 7 programu členské schůze a usnesení týkající se tohoto bodu mělo být prohlášeno za neplatné.

Dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podle části dvanácté, hlavy I., bodu 17., zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů, se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1.1.2001).

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Dovolatel opírá své dovolání především o závěr odvolacího soudu, že důkazní břemeno ohledně toho, zda byla členská schůze při přijímání jednotlivých usnesení schopná usnášení, leží na družstvu. Tento závěr odvolací soud učinil

ohledně těch usnesení, u kterých žalovaný porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 241 odst. 1 písm. c) obch. zák. zjišťovat při přijímání každého usnesení, a uvést do zápisu, zda je členská schůze usnášení schopná. U těch usnesení, u kterých ze zápisu z členské schůze vyplývá, že členská schůze byla schopna se usnášet, nese důkazní břemeno ohledně svého tvrzení, že tomu tak nebylo, žalobce.

V projednávané věci odvolací soud sice deklaroval, že je povinen se řídit závěry odvolacího soudu, při rozhodování ve věci se však těmito závěry neřídil, když dovodil, že členská schůze byla - s výjimkou dílčího rozhodování o dětském hřišti - schopná se usnášet. Podle odvolacího soudu se prezentovalo 73 členů, nikdo se neodhlásil a případný pohyb členů v průběhu schůze neznámá, že schůze nebyla po celou dobu usnášení schopná. Odchod konkrétních členů ze schůze a jejich nepřítomnost při hlasování o jednotlivých usneseních nebyly prokázány a ani žalobcem tvrzeny. Jeho paušální tvrzení, že k takovým odchodům docházelo nepostačuje, musel by takové členy označit a navrhnout k tomu důkazy, což se nestalo.

Z uvedeného vyplývá, že odvolací soud nadále vychází z toho, že důkazní břemeno ohledně toho, že napadaná členská schůze byla usnášení schopná, leží na dovolateli, když dovozuje, že žalobce měl tvrdit a prokazovat, kteří konkrétní členové družstva ze schůze odešli. Tvrdit a prokazovat, kteří členové z členské schůze odešli a snašet o tom důkazy by ostatně žalobce nemusel ani v případě, že by důkazní břemeno usnášení schopnosti leželo na něm. I v tomto případě by postačil jednoznačný důkaz o tom, že při konkrétním hlasování nebyl přítomen potřebný počet členů družstva např. důkaz o tom, že členskou schůzi opustil takový počet členů, že přestala být schopná usnášení a že se tyto členové na hlasování nevrátili ani se nedostavili jiní.

Při respektování závazného názoru dovolacího soudu pak nepostačuje k průkazu usnášení schopnosti členské schůze, který leží na žalovaném, to, že ze zápisu z této schůze a z prezenční listiny a plných mocí plyne, že se členská schůze zúčastnilo 73 členů, a to buď osobně nebo prostřednictvím zástupce a ze schůze se nikdo neodhlásil. Jestliže totiž dovolatel tvrdí, že členové ze schůze odcházeli (což ostatně připouští i družstvo) a ze zápisu z členské schůze nelze dovést, že jednotlivá usnesení byla přijata dostatečným počtem hlasů, je na družstvu, aby předložilo důkazy, že při hlasování o napadených usneseních byl na schůzi přes odchody jednotlivých členů přítomen takový počet členů, že schůze byla usnášení schopná. Takový důkaz shora uvedené dokumenty nenabízejí.

Takovým důkazem není ani to, že v zápisu z členské schůze je u jednotlivých přijímaných usnesení vždy uvedeno, kolik hlasů je pro a vždy to bylo více než polovina ze 73, přičemž kolik hlasů je proti a kolik se zdrželo hlasování uvedeno není. Uvedené údaje v zápisu totiž prokazují pouze to, že usnesení bylo přijato - pokud hlasovalo 73 členů - potřebným počtem hlasů, nikoli však již to, že se hlasování 73 členů (či jiný počet potřebný k tomu, aby byla schůze usnášení schopná), skutečně zúčastnilo. Takovým průkazem by mohlo být uvedení hlasů pro usnesení pouze tehdy, pokud by jich bylo tolik, že by představovaly nadpoloviční většinu členů družstva.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu je nesprávné, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání, rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 1 a 2 o. s. ř. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)